

5. Кормич Б. А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи : Навч. посібн. / Б. А. Кормич. – К. : Кондор, 2008. – 382 с.
6. Баранов А. Информационный суверенитет или информационная безопасность? / А. Баранов // Національна безпека і оборона. – 2001. – Вип. 1. – С. 72–73.
7. Супрун В. М. Теоретико-правові основи інформаційного суверенітету: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 – «теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / В. М. Супрун. – Х., 2010. – 20 с.
8. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. // Закони України / Верховна Рада України. – К. : Книга, 1996. – Т. 1. – С. 5–9.
9. Конституційне право України: Підручн. для студентів вищих навч. закладів / За заг. ред. Ю. М. Тодици, В. С. Журавського. – К. : ІнЮре, 2002. – 544 с.
10. Декларація принципів. Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання нового тисячоліття: Прийнята на Всесвітній зустрічі на вищому рівні в Женеві 12.12.2003 / Документ WSIS-03/GENEVA/DOC/4-R // Доступ до інформації та електронне урядування / Автори-упорядн. М. С. Демкова, М. В. Фігель. – К. : Факт, 2004. – С. 304–339.
11. Україна 2000 і далі: геополітичні інтереси та сценарії розвитку: Монографія / Автор. колектив: О. М. Гончаренко (керівник), Б. О. Парахонський, Р. Н. Жангожа та ін. – К. : НІСД, 1999. – 384 с.

** Олійник Олег Вікторович – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри правознавства Київського національного торговельно-економічного університету.*

УДК 342.9

Віктор Пастушенко *

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЮ СФЕРОЮ УКРАЇНИ

У статті досліджуються загальні проблеми правового регулювання державного управління інформаційною сферою України, обґрунтовується доцільність визначення на законодавчому рівні інформаційної сфери та її структурних елементів, оптимізації існуючої системи органів державного управління в інформаційній сфері, визначення їх адміністративно-правового статусу, розмежування функцій та розробки механізмів якісної взаємодії між ними.

Ключові слова: інформаційна сфера, державне управління, правове регулювання державного управління.

Пастушенко В. Н. Проблемы правового регулирования государственного управления информационной сферой Украины.

В статье исследуются общие проблемы правового регулирования государственного управления информационной сферой Украины, обосновывается целесообразность определения на законодательном уровне информационной сферы и ее структурных элементов, оптимизации существующей системы органов государственного управления в информационной сфере, определение их административно-правового статуса, разграничения функций и разработки механизмов качественного взаимодействия между ними.

Ключевые слова: информационная сфера, государственное управление, правовое регулирование государственного управления.

Pastushenko V. M. Issues of Legal Regulation of Public Management of the Information Sphere of Ukraine.

The article researches general issues of legal regulation of public management of the information sphere of Ukraine, as well as it substantiates the expediency of legal definition of the information sphere and its structural elements. It proves the necessity of optimizing of the system of authorities in the sphere of information, the definition of administrative and legal status, separation of functions and developing mechanisms of its effective coordination.

Keywords: information sphere, public management, legal regulation of public management.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. У сучасних умовах стрімкого розвитку та трансформації інформаційних процесів, формування світового інформаційного простору, швидкого зростання світового ринку інформації, розробки та впровадження інформаційних технологій, засобів обробки інформації та інформаційних послуг, відбувається

вагомий вплив цих процесів на суспільне життя, державотворення, а також на національні правові системи. Це обумовлює актуальність дослідження проблем правового регулювання суспільних інформаційних відносин, пов'язаних із формуванням національного інформаційного простору, забезпеченням інформаційної безпеки та підвищення значення міжнародних правових механізмів захисту національних інтересів в інформаційній сфері.

Трагічні реалії нинішньої історії України виявили комплекс проблем інформаційної сфери, що потребують нагального розв'язання. Серед них слід назвати ведення так званої інформаційної війни всередині країни та поза її межами, відсутність належного контролю за поданням інформації в інформаційний національний або міжнародний простори, низьку ефективність проведення заходів по виявленню та запобіганню надання неправдивої інформації, недостатність вивчення та аналізу чинників впливу на інформаційну сферу тощо. Все це засвідчує значні прогалини у правовому регулюванні державного управління інформаційною сферою України та зумовлює необхідність його удосконалення, перетворення у дієвий інструмент реалізації національних інтересів у цій сфері. Водночас, питання удосконалення нормативно-правового регулювання управлінської діяльності органів державної влади у інформаційній сфері є одним із ключових складових забезпечення ефективної і дієвої інформаційної політики в Україні, що, у свою чергу, сприятиме забезпеченню інформаційної безпеки держави загалом.

Аналіз сучасних досліджень і публікацій. Дослідженню правового регулювання інформаційною сферою, зокрема, правових засад інформаційної безпеки, окремих аспектів реалізації державою інформаційної функції, забезпечення інформаційного суверенітету та інформаційного простору, організаційно-правових засад захисту інформаційних ресурсів присвячено праці: Арістової І. В., Кормича Б. А., Новікової Н. А., Олійника О. В., Тацишина І. Б. та ін. Проблеми правового регулювання державного управління досліджували: Атаманчук Г. В., Нижник Н. Р., Соловйов В. М. та ін. Разом з тим, як свідчить історіографічний аналіз, у вітчизняній науці інформаційного права невідкладного вирішення потребують питання правового визначення, тлумачення та закріплення регулюючих механізмів держави в інформаційній сфері, що обумовлює актуальність та *новизну* дослідження. *Мета* дослідження полягає у висвітленні загальних проблем правового регулювання державного управління інформаційною сферою України, а також внесенні пропозицій щодо шляхів їх розв'язання.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Правову основу системи управління інформаційними ресурсами становлять Конституція України, чинні законодавчі акти та ратифіковані нашою державою міжнародні договори і угоди. Водночас нормативно-правова база, що спрямована на регулювання окремих напрямів державної політики у сфері управління інформаційними ресурсами України, характеризується відсутністю системного підходу та повноти правового регулювання інформаційною сферою, а відтак засвідчує його низьку якість. З урахуванням цього, діяльність органів державної влади, на яких згідно із чинним законодавством покладено повноваження щодо реалізації державної політики в інформаційній сфері, потребує постійного удосконалення шляхом внесення численних змін у законодавство.

На думку переважної більшості експертів, проблеми правового регулювання державного управління інформаційною сферою пов'язані з недосконалістю правового закріплення системи органів державного управління інформаційною сферою; фрагментарним нормативно-правовим розподілом повноважень між центральними органами виконавчої влади щодо державного управління в інформаційній сфері або їх дублюванням; неналежним правовим регулюванням міжвідомчої координації в інформаційній сфері на різних рівнях управління інформаційними відносинами; необхідністю адаптації національного законодавства до вимог міжнародних стандартів у сфері інформації, зокрема, законодавства Європейського Союзу; запровадження єдиних засад здійснення інформаційної політики шляхом прийняття Концепції державної інформаційної політики в Україні, яка б відповідала вимогам часу, тощо.

Як підкреслюють фахівці, створене нещодавно Міністерство інформаційної політики за своєю суттю також не вирішить питання належного регулювання інформаційної сфери з боку держави. Започаткування роботи ще одного центрального органу виконавчої влади, який створюється в умовах підвищеної загрози національній безпеці України, у тому числі, в інформаційній сфері, з боку терористичних організацій на Сході України, проведення антитерористичної операції в Донецькій і Луганській областях та ведення Україною «гібридної війни» з Російською Федерацією, ймовірно призведе до чергового дублювання та розсосердження функцій регулювання інформаційним простором та його ресурсами на вищому рівні державного управління. Водночас, робота інших державних органів, які вже нині мають подібного роду повноваження (Держкомтелерадіо, Нацрада з питань телебачення і радіомовлення та інші) продовжиться паралельно діяльності новоствореного міністерства.

Передусім варто вказати, що зміст поняття інформаційної сфери передбачає широкий комплекс складових частин та на сьогодні не має чіткого юридичного визначення у законодавстві. Конституція України встановлює, що серед найважливіших функцій держави, справою всього Українського народу є забезпечення інформаційної безпеки. Про інформаційну сферу йдеться в інших статтях Основного Закону, зокрема, ст. ст. 31,

32, 34, 50 в контексті забезпечення конституційних гарантій права на таємницю листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції; захисту від втручання в приватне життя; захисту від незаконного поширення конфіденційної інформації, судового захисту права спростовувати недостовірну інформацію та права вимагати її вилучення у зв'язку з цим; права вільно збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свій вибір; права вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також права на її поширення.

Серед законів, спрямованих на регулювання інформаційної сфери, слід зазначити закони: «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки», «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України», «Про національну програму інформатизації», «Про Концепцію Національної програми інформатизації», «Про інформаційні агентства», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про науково-технічну інформацію». До інформаційної сфери відносяться також закони «Про пресу та інші засоби масової інформації», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про посилення захисту майна редакцій засобів масової інформації, видавництва, книгарень, підприємств книгорозповсюдження, творчих спілок», «Про мораторій на відчуження від редакцій державних та комунальних засобів масової інформації приміщень та майна», «Про телебачення і радіомовлення». Як вбачається, загалом близько 16 законів регулюють засади інформаційної сфери. Водночас, варто звернути увагу, що інформаційні норми у значній кількості містяться в інших законах та опосередковано регулюють питання надання, отримання, розкриття, охорони інформації тощо. У зв'язку з цим у науці обґрунтовується доцільність та своєчасність проведення упорядкування інформаційного законодавства, його систематизації, зокрема, шляхом прийняття Інформаційного кодексу.

Інформаційна сфера тісно пов'язана з поняттям інформаційного середовища. За законодавством України інформаційне середовище виступає об'єктом національної безпеки. Згідно зі статтею 7 закону «Про основи національної безпеки України» на сучасному етапі реальними та потенційними загрозами національній безпеці України, стабільності у суспільстві в інформаційній сфері є: 1) прояви обмеження свободи слова та доступу до публічної інформації; 2) поширення засобами масової інформації культу насильства, жорстокості, порнографії; 3) комп'ютерна злочинність та комп'ютерний тероризм; 4) розголошення інформації, яка становить державну таємницю, або іншої інформації з обмеженим доступом, спрямованої на задоволення потреб і забезпечення захисту національних інтересів суспільства і держави; 5) намагання маніпулювати суспільною свідомістю, зокрема, шляхом поширення недостовірної, неповної або упередженої інформації [7].

Згаданим законом також закріплено, що основні напрями державної політики з питань національної безпеки в інформаційній сфері включають: забезпечення інформаційного суверенітету України; вдосконалення державного регулювання розвитку інформаційної сфери шляхом створення нормативно-правових та економічних передумов для розвитку національної інформаційної інфраструктури та ресурсів, впровадження новітніх технологій у цій сфері, наповнення внутрішнього та світового інформаційного простору достовірною інформацією про Україну; активне залучення засобів масової інформації до запобігання і протидії корупції, зловживанням службовим становищем, іншим явищам, які загрожують національній безпеці України; забезпечення неухильного дотримання конституційних прав на свободу слова, доступ до інформації, недопущення неправомірного втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у діяльність засобів масової інформації та журналістів, заборони цензури, дискримінації в інформаційній сфері і переслідування журналістів за політичні позиції, за виконання професійних обов'язків, за критику; вжиття комплексу заходів щодо захисту національного інформаційного простору та протидії монополізації інформаційної сфери України (ст. 8). Як напрям державної політики, закон передбачає забезпечення вдосконалення державного регулювання розвитку інформаційної сфери шляхом створення відповідних нормативно-правових та економічних передумов.

З огляду на положення наведеного закону інформаційна сфера у широкому значенні включає сукупність таких складових об'єктів захисту як: інформаційний суверенітет, інформаційна інфраструктура, інформаційні ресурси, інформаційний простір, що водночас, є тісно взаємопов'язаними між собою категоріями, і у зв'язку з цим інформаційна сфера виступає інтегруючою категорією. Водночас з метою створення ефективного законодавчого забезпечення державного управління інформаційною сферою поняття інформаційної сфери у перспективі потребує більш чіткого формулювання та уточнення, конкретного співвіднесення зі суміжними поняттями.

Так, аналізуючи законодавчі та наукові дефініції інформаційного суверенітету, інформаційних ресурсів, змісту інформаційного простору, Новікова Н. А. обґрунтовує необхідність для українського законодавця окреслити основні риси, межі, складові інформаційного простору держави з метою здійснення регулювання

відносин в інформаційній сфері, що, на її думку, дозволить визначити межі впливу держави на циркулюючу в ній інформацію та більш повно відобразити таку категорію, безпосередньо пов'язану з інформаційним простором, як інформаційний суверенітет [4].

Надалі Новікова Н. А. визначає, що у сфері державних інтересів, безумовно, повинні лишатися питання щодо інформаційної політики та інформаційної безпеки, що є складовими інформаційної функції держави, оскільки повна відмова від окреслення меж інформаційного простору держави та інформаційного суверенітету суттєво обмежить вплив держави на відносини в інформаційній сфері та, оскільки поняття суверенітету включає в себе не лише здатність держави впливати на внутрішні процеси, а також і її становище в міжнародній сфері, може призвести до порушень у сфері інформаційної безпеки. Відтак, на її думку, фактично реалізація функції Української держави в інформаційній сфері зводиться виключно до забезпечення інформаційної безпеки, водночас, законодавства, що регулює відносини в інформаційній сфері, не задовольняє потреби інформаційних відносин, і потребує врегулювання на законодавчому рівні спірних питань щодо основних понять, пов'язаних з відносинами в інформаційній сфері [4, с. 369].

Як обгрунтовано відзначає Олійник О. В., в Україні дотепер залишається неформованою система забезпечення інформаційної безпеки, існують лише деякі її фрагменти, не об'єднані загальними цілями і координуючою роллю держави, а відтак Україна фактично не може у повному обсязі враховувати сучасні зовнішні і внутрішні інформаційні загрози, протидіяти інформаційним та інформаційно-психологічним впливам, можливому застосуванню проти нашої країни інформаційної зброї та кібератак, у зв'язку з цим, на його думку, насамперед, доцільно подолати недооцінку необхідності створення системи державного управління у сфері забезпечення інформаційної безпеки, на законодавчому рівні визначити повноваження державних органів, починаючи від Верховної Ради України і Президента України до ланок державного управління на місцях, визначити права і обов'язки суб'єктів у галузях промисловості, всіх приватних структур, громадських організацій і громадян [6].

Розвиток інформаційної сфери тісно пов'язаний з побудовою інформаційного суспільства та забезпеченням інформаційної безпеки. Згідно із положеннями Окінавської хартії глобального інформаційного суспільства (22 липня 2000 року) інформаційно-комунікаційні технології є одними з найбільш важливих факторів, що впливають на формування суспільства XXI сторіччя, їх революційний вплив стосується образу життя людей, їх освіти і роботи, а також взаємодії уряду і громадянського суспільства. Згаданою хартією зазначається, що інформаційно-комунікаційні технології повинні служити досягненню цілей забезпечення сталого економічного зростання, підвищення суспільного благоустрою, стимулювання соціальної згоди і повної реалізації їх потенціалу в галузі демократії, транспарентного і відповідального управління, прав людини, розвитку культурної різноманітності й укріплення міжнародного миру і стабільності. Досягнення цих цілей і вирішення проблем, що виникають, потребує розробки національних та міжнародних стратегій [5].

Законом «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» визначається, що розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери недостатній, а тому законодавче забезпечення розвитку інформаційного суспільства передбачає: створення цілісної системи законодавства, гармонізованої з нормами міжнародного права з питань розвитку інформаційного суспільства, зокрема здійснення кодифікації інформаційного законодавства. Згаданим законом передбачається, що при створенні інформаційного законодавства слід керуватися загальними принципами Конституції України, а також базуватися на принципах свободи створення, отримання, використання та розповсюдження інформації; об'єктивності, достовірності, повноти і точності інформації; гармонізації інтересів людини, суспільства та держави в інформаційній діяльності; обов'язковості публікації інформації, яка має важливе суспільне значення; обмеження доступу до інформації виключно на підставі закону; мінімізації негативного інформаційного впливу та негативних наслідків функціонування ІКТ; недопущення незаконного розповсюдження, використання і порушення цілісності інформації; гармонізації інформаційного законодавства та всієї системи вітчизняного законодавства. Відтак, з метою реалізації зазначених принципів необхідно підготувати та прийняти Інформаційний кодекс України, включивши до нього розділи, зокрема про засади електронної торгівлі, правову охорону прав на зміст комп'ютерних програм, удосконалення захисту прав інтелектуальної власності, в тому числі авторського права при розміщенні та використанні творів у мережі Інтернет, про охорону баз даних, дистанційне навчання, телемедицину, надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування юридичним та фізичним особам інформаційних послуг з використанням мережі Інтернет, комерційну таємницю тощо. У зв'язку з цим слід підготувати та внести зміни до законодавства з питань інформатизації, зокрема з урахуванням вимог щодо: надання органами державної влади та органами місцевого самоврядування юридичним та фізичним особам інформаційних послуг з використанням мережі Інтернет; запровадження електронного документообігу та електронного цифрового підпису, дистанційного навчання, телемедицини, електронних платіжних систем, електронного бізнесу, електронних бірж, аукціонів і депозитаріїв [8].

Таким чином, питання законодавчого забезпечення розвитку інформаційної сфери, їх обумовленість ціннісними орієнтирами та соціальним цілями такого розвитку, повинні вирішуватися у контексті удосконалення правового регулювання всіх сфер суспільних відносин, що містять інформаційну складову.

На сучасному етапі державне управління інформаційною сферою розглядається у широкому та вузькому розуміннях. Бурило Ю. П. під державним управлінням в інформаційній сфері у вузькому тлумаченні розуміє підзаконну виконавчо-розпорядчу діяльність уповноважених державних органів, їх посадових осіб з реалізації функцій і завдань держави у сфері суспільних інформаційних та інформаційно-інфраструктурних відносин відповідно до інтересів суспільства, водночас зауважує, що необхідність уточнення такого розуміння державного управління в інформаційній сфері вимагає аналізу його основних характеристик [3]. Зокрема, Бурило Ю. П. розрізняє інформаційну сферу як об'єкт державного управління від державного управління в інформаційній сфері. На думку Арістової І. В., державне управління інформаційною сферою доцільно розглядати у широкому розумінні [1], тобто як сукупності всіх видів діяльності держави усіма органами державної влади. Аналізуючи державно-управлінські та юридичні погляди на поняття правового регулювання державного управління, Соловйов В. М. доходить обґрунтованого висновку, що воно пов'язане з діяльністю органів держави на рівні її поділу на законодавчу, виконавчу і судову гілки, що полягає в організаційному впливі на суспільні відносини шляхом застосування державно-владних повноважень [9]. Атаманчук Г. В. зауважує, що правове регулювання державного управління являє собою дуже складний, постійно й активно діючий процес життєдіяльності держави і його органів [2].

Так, наукові підходи до розуміння правового регулювання переважно формуються на підставі уявлень про право, його ролі у житті суспільства, зокрема найбільш розповсюдженими з них є такі визначення правового регулювання як: різновиду соціального регулювання, державного регулювання, владного впливу на суспільні відносини з метою їх упорядкування тощо. У зв'язку з цим соціальна ціль правового регулювання є визначальним фактором для ефективного забезпечення державного управління інформаційною сферою, а також створення належних умов для розвитку інформаційного суспільства. Водночас, з нашої точки зору, слід запроваджувати диференційований підхід до його змісту. У вузькому розумінні, як зазначалося вище, державне управління розглядається як виконавчо-розпорядча діяльність держави у процесі регулювання інформаційної сфери. У теоретичному аспекті доцільно співвіднести категорії правового регулювання та правового впливу. Якщо розглядати правове регулювання як державне, а правовий вплив як виключно владний, то інформаційній сфері властива певна незалежність, самоорганізуючий соціальний характер, який певною мірою здатний до саморегулювання. У зв'язку з цим інформаційна сфера вимагає запровадження адекватних існуючим інформаційним відносинам сучасних засобів правового регулювання. Зокрема, з урахуванням сучасних тенденцій та розробок регулюючого впливу держави на розвиток інформаційною сферою як напряму державної політики у цій галузі, визначення на підставі цього чіткого змісту державного управління інформаційною сферою, з'ясування його функціонального, інституційного, організаційного аспектів.

Державне управління інформаційною сферою слід розглядати у двох значеннях. У першому випадку йдеться про здійснення управлінських функцій Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, Президентом України, в іншому – уповноваженими центральними органами з питань інформаційної сфери. На сьогоднішній день, у напрямі вирішення питання удосконалення державного управління інформаційною сферою шляхом внесення відповідних змін до чинних нормативно-правових актів державою були вжиті окремі кроки, які в подальшому можуть стати основоположними щодо процесу загальної оптимізації регулювання інформаційною сферою в Україні та сприятимуть впорядкуванню державних управлінських процесів в даній сфері, забезпеченню їх цілеспрямованості, системності, стабільності і збалансованості.

У червні 2010 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про захист персональних даних», у лютому 2011 року Закон України «Про доступ до публічної інформації» і внесені відповідні зміни до Закону України «Про інформацію». Окрім того, у січні 2011 року у першому читанні був прийнятий за основу проект Закону України «Про Концепцію державної інформаційної політики», який наразі знаходиться на доопрацюванні в Комітеті ВР України з питань свободи слова і інформації. При цьому, в рамках правової реформи, передбаченої Указом Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» передбачено створення окремих центральних органів виконавчої влади, на яких покладені певні повноваження державного управління в інформаційній сфері, зокрема, Державна реєстраційна служба України та Державна служба України з питань захисту персональних даних. Вказане свідчить про значну зацікавленість держави щодо питання удосконалення механізмів державного управління інформаційною сферою та нагальну необхідність проведення даного процесу.

Аналізуючи вказані проблеми, слід зазначити, що організація роботи із їх вирішення сприятиме перегляду наявних підходів органів державної влади до реалізації інформаційної політики держави, ефективному і дієвому удосконаленню державного управління в інформаційній сфері, а також протидії

потенційним сучасним викликам та загрозам Україні в інформаційній сфері як на внутрішньому, так і зовнішньому рівнях.

Висновки. Проведений аналіз окреслених проблем правового регулювання дозволяє дійти висновку про те, що складовою удосконалення державного управління інформаційною сферою, що обов'язково потребуватиме правового нормотворчого закріплення, є чітке визначення на законодавчому рівні інформаційної сфери та її структурних елементів, оптимізація нині існуючої системи органів державного управління в інформаційній сфері, визначення їх адміністративно-правового статусу, розмежування функцій та розробки механізмів якісної взаємодії між ними.

Водночас, покращення координації діяльності органів державної влади повинна одночасно здійснюватися на всіх без виключення рівнях управління інформаційними відносинами, включаючи стратегічний, галузевий, міжгалузевий, місцевий та локальний рівні. У зв'язку з цим доцільним було створення у грудні 2014 року міністерства інформаційної політики України як окремого центрального органу виконавчої влади з питань інформаційної політики з безпосереднім підпорядкуванням Кабінету Міністрів України. Водночас, слід зауважити, що залишається актуальною потреба в упорядкуванні та розмежуванні повноважень інших органів державної влади у сфері інформаційної політики з метою уникнення їх дублювання.

Удосконалення механізмів державного управління інформаційною сферою шляхом внесення відповідних змін до нормативно-правової бази стане передумовою вирішення низки проблем на шляху загального розвитку вітчизняної інформаційної сфери. Зокрема, це сприятиме визначенню механізмів державного регулювання відносин у сфері забезпечення реалізації права кожного на доступ до інформації, зміцненню правових, наукових, матеріально-технічних, фінансових та організаційних основ інформаційної діяльності, забезпеченню постійного оновлення, збагачення та зберігання національних інформаційних ресурсів, налагодженню та закріпленню міжнародного співробітництва в галузі інформації і гарантуванню інформаційного суверенітету України.

Подальші ж кроки щодо формування довгострокової державної стратегії розвитку інформаційної сфери та підвищення ефективності виконання державно-управлінських рішень знижуватимуть інформаційну залежність України та забезпечуватимуть захист стратегічних національних інтересів на міжнародному рівні.

Список використаних джерел:

1. Арістова І. В. Державна інформаційна політика: організаційно-правові аспекти / І. В. Арістова; ред.: О. М. Бандурка; Ун-т внутр. справ. – Х., 2000. – 368 с.
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: курс лекций / Г. В. Атаманчук. – 3-е изд., доп. – М.: Изд-во ОМЕГА-Л, 2005. – 584 с.
3. Бурило Ю. П. Організаційно-правові питання державного управління в інформаційній сфері: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адм. право і процес; фін. право; інформ. право» / Ю. П. Бурило; Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – К., 2008. – 18 с.
4. Новікова Н. А. Інформаційний простір як основа інформаційної функції сучасної держави / Н. А. Новікова // Актуальні проблеми держави і права. – 2011. – С. 368.
5. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства: Хартія, Міжнародний документ від 22.07.2000 р. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/998_163
6. Олійник О. В. Організаційно-правова система забезпечення інформаційної безпеки в Російській Федерації / О. В. Олійник // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2014. – № 1. – С. 53–59.
7. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 р. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>
8. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. [Електронний ресурс] // Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16>
9. Соловійов В. М. Поняття і сутність правового регулювання державного управління України / В. М. Соловійов // Університетські наукові записки. – 2007. – № 3 (23). – С. 27–33.

** Пастушенко Віктор Миколайович – здобувач Інституту законодавства Верховної Ради України.*